

Megjelenik
minden
vasárnap
és
csütörtök
reggel.

JÁSZ UJSÁG

Megjelenik
minden
vasárnap
és
csütörtök
reggel.

SZÉPIRODALMI ÉS TÁRSADALMI LAP.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztő címére küldendők

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN:
Egész évre 8.— K
Fél évre 4.— K
Negyed évre 2.— K

Felelős szerkesztő:
BELEZNY LÁSZLÓ.

Laptulajdonos: **DARÁNYI FERENC.**
Előfizetési és hirdetési díjak a laptulajdonos címére küldendők.

KIADÓHIVATAL:

Jászberény, Vásár-u. 2., hol hirdetések a legolcsóbban vétetnek fel. — Nyilaltter sora 30 fillér.
ELŐFIZETÉSI ÁR VIDEKEN:
Egész évre 9.— K
Fél évre 4.50 K
Negyed évre 2.50 K

Itélt az alispán is.

A tavasz elején egy árajánlatot kapott a jászberényi katolikus népszövetség, amelyet mi hireink végén leközöltünk s felhívtuk a szőlősgazdák figyelmét, hogy a *nagykereskedők* által forgalomba hozott, anilinnal festett vasgáléc helyett megbízható helyről valódi rézgálécot rendelhetnek. Árajánlatok megtekintése és megrendelések összeírása helyeül, — mint fekvésénél, céljainál és alapszabályainál fogva arra legalkalmasabbat, a központi katolikus kört jeleltük meg, ahol több árajánlat felelt az olvasóterem asztalán gálécról, műtrágyáról, raffiáról stb.

A jászberényi kereskedelmi egyesület szíves vezetősége ezért feljelentette a kath. kört az elsőfokú iparhatóságnál *iparkihágás* miatt. A

kört a városi tanács mint I. fokú iparhatóság megfelelő és okos indoklással felmentette. A faji érdekképviselőt felebbezett az alispánhoz. Az alispán itélelhezatal előtt szakvéleményt kért a debreceni kereskedelmi és iparkamarától. Az adott szakvélemény-monstrumot annak idején egész terjedelmében közöltük.

A kamara roppant szolgálatkész volt. Az alispán szakvéleményt kért. Nos ők nemcsak szakvéleményt adtak, hanem sokkal többet, amit az alispán nem is kért, rögtön egészen kész, gyönyörűen megindokolt — ítéletet nyújtottak be. Nemhogy a ténybeli esetet az iptörvényvel kezükben, higgadt elfogulatlansággal elbírálták volna s erről a szakértők szakvéleményét nyújtották volna az

alispánnak, hanem ők ehelyett a merkantilista elfogultság, a diadalmas faji érdek szemüvegén át vizsgálhatták a dolgot, mert nem látták már sem az igazságot, sem a szakvéleményükre váró figyelmen kívül hagyás és kinevetetés szégyenét, csak egyet láttak, — akárcsak a jászberényi kis merkantilisták, de attól aztán vérbeborult látó s itélőképeességük: — a kört, a *katolikus* kört. Ezt pedig össze kell törni rögtön, ha másként nem lehet — a szakvéleményben. S a kamarai jó urak elkezdtek minősíteni, meglehetősen vastag jelzőkkel illették úgy az elsőfokú iparhatóságot mint a kört, tényként bebizonyultnak írtak olyan dolgot, ami épen nem tény eltiltását követelték olyan dolog „folytatás”-ának, amit

T Á R C A.

Visszavándorló lelkek . .

Írta: Bognár Gáspár.

Szép volt. Nagyon szép volt Annuska. A falu tündér leánya. Ez volt oka, hogy irigyei, rágalmazói támadtak.

Árva volt. De még milyen árva. Ez volt szerencsétlensége. Mert elhagyott, utszéli virágnak nézték. akit leszakíthat akárki ember fia.

Már gyönyörű husz éves, csillogó fekete szemű hajadonná fejlődött A falusi levegő egészséges piros zománcsal futotta be arcát. Olyan kecses volt. És fehér maradt a lelke, akár a leesett szűz hó.

És mégis bántották. Mégis rágták. Mint rágják a virágot — a körülöngő rovarok.

Pedig ő senkit sem bántott. Soha senkinek nem vétett. Mégis bántják-rágják. Gyanusítják.

Mikor azután már megtelt a kehely . . . és elszakadt a türelem hurja, felkiáltott:

— El innen! Messze. Nagyon messze! És kiment a temetőbe holdvilágos este. Ráborult szüleinek hantjára. Azután, mikor elsírta minden könnyeit . . . sohajtott.

— A lelkeket, az ártatlanságot védjétek — bolyongó utaimon.

Azok a sírok mintha megmozdulnának. Mintha beszélnének:

— Anna! Mi veled leszünk. Csak te Istennel légy. Az ő oltalma véd meg egyedül.

Azután a leány kifordult a temetőből. Az országútra. Nem is bucsuzik a — falutól.

Haj! Be nincs is megrázóbb bucsu, mint a bucsutlan bucsuzás. Olyan mélyen érez a szív ilyenkor, hogy szó nincs reája.

Indul. Megy. De hová? Halkan bugnak a táviró poznaék. Mélán kong a vasuti jelző harang. Az ő szíve annál hangosabban dobog. Ver, akár egy vetélő.

És eszébe szökik. Az indulat lázában ég az arca. A nagy benső izgatottságnak pirjában. Kicsattanóan piros ajka önmagának beszél. Beszél untalan:

— Mi pletyka lesz most a faluban? A pletykára éhes faluban.

Azután megy . . . megy. Ujra megy. Az erdők mint valami borongós emlékek maradnak el. Jobban és mindig jobban. Egy-egy csillag fut le a magas égről. Szinte bele reszket a leány.

De erőt vesz rajta az éjuralom. Fel-emeli szép, magas homlokát. Es ég felé tekintve suttag:

— Árvák Istene! Védj, segíts, könyörülj!

. . . A faluban meg reggel hire kél.
— Anna eltűnt!
— Tudtuk, hogy elesik.
— Ő az. Így kellett lenni. Ez a sorsa. Erre született.

Az asszonyok sopánkodtak. A leányok meg versenyeztek egymással, hogy ki legyen a legszigorubb bírő. Gőgösebb és irgalmatlanabb.

hetők és ugyanoda kitöltve benyújtandók ez év december hó 31-ig. A bejelentettek mérlegei és mértékei hitelesítése szempontjából a szolnoki állami mértékhatóság hivatal kiküldötte ide is kifog szállni a beosztott utiterve szerint. Akik az előírás szerint az időszaki mértékhatosításra a fent érintett módon nem jelentkeznek, azok nag majd a megyei központra kell bemenni mérlegeik illetve mértékeikkel.

Helyszíni tárgyalás. Oláh Pál és társai jászberényi tarnamelléki tanyai lakosoknak azon panasza tárgyában, hogy Jászalsószentgyörgy község által fenntartott vízalumalozójának nem helyes kezelése folytán, a felgyülemlett s el nem bocsátott víz a földjeiket önti el, — a helyszíni tárgyalás e hó 3-án fog megtartani Jászalsószentgyörgy község házában. A helyszíni viznyel tárgyalást *Lippich* István tartja meg a vármegye részéről.

Megegyezési tagok választása. A vármegye törvényhatósági bizottsági tagjai egy részének mandátuma ez év végével lejár, tehát ad egész vármegyében számszerint 150 megegyezési tagot fognak még ez év vagy is e hó folyamán választani. A városunkból 6, illetve 3 évre választott megegyezési tagok közül mandátumai lejárnak: Becsey Gyuta, dr. Koncsak Béla, Tarnay Sándor, dr. Vízneky Béla, Bali György, id. Válenyi János, ifj. Sárközi Balázs, Ország Terenyi István, Z. Kis József, Mallár József és Balla Péter jászberényi, Strejtman András budapesti, dr. Horváth József jászpáti, Paray János és Lippe Vilmos szolnoki lakosoknak.

A vámszedési jog kiterjesztési. A városunk polgármestere a házi beruházások költségei fedezése s így az ez által előállható pótdadó csökkentése célzatával a szeptember 2-iki közgyűlés előtt előterjesztéssel élt a vámszedési jog kiterjesztése kérdésében, amikor is ezen helyes előterjesztésre a közgyűlés elhatározta, hogy a vámszedési jogkiterjesztésének engedélyezéséért kérelmezni fog a kereskedelemügyi miniszternél. Ezen kérvényi bizottság tegnapelőtt kedden délután tartott ülést *Koncsak* polgármester elnöke alatt, mely alkalommal a kérvényezés módzatairól folyt a megbeszélés, illetve annak megállapítása, hogy a kérvény mily szellemben terjesztessék a miniszter elé.

Városi közgyűlés. Jászberény város képviselő testülete e hó 6-án kedden tartja havi rendes közgyűlését, melynek összesen 64 tárgya lesz. Az érdekesebb tárgyak a következők: A felsőszentgyörgy-p. monostori 5-5 kilométer hosszú vicinális közútnak kövesuttá leendő kiépítése s közúti hálózatra leendő felvételére vonatkozó keresk. ügyi miniszter leirata intézkedés. — A magyar városok kongresszusának átirata az iránt, hogy Ő felsége 80-ik születési évfordulója emlékére ünnepélyes határozattal emelje a város közönsége, melyszert a gyermekvédelmet pártfogásba veszi. — Tanácsai végzés *Szauer* Lajos tanító év végéig leendő szabadságolása s a helyettes díjának megállapítása ügyébeni intézkedés. — Tanácsai végzés a mezei közös dűlő utak kiigazítására szigorító mérnök alkalmazása tárgyában. — *Schnürer* Adolf a felső

Zagyva halászati jogára vonatkozólag a a szerződés felbontását kéri. A városi hivatalos órák megállapítását kimondó közgyűlési határozatra vonatkozó törvényhatósági jóváhagyás kihirdetése. — A közrendészeti szabályrendelet 31-§-ának módosítása iránt a városi tanács javaslata. A Jászberényben fellállítani kívánt IV-ik gyógyszerár engedélyezése ügyében lapunk mult számában már ismertett miniszteri leirat kihirdetése. — A főgimnáziumi tanalap tulajdonát képező tanyai földek eladása ügye.

Árlejtsés A városi rendőrlégénység, tüzoltók és hivataloszlók 1911 évi ruhaszükségletének beszerzése céljából ma délelőtt 9 órakor tartják meg *Mosó* Dezső h. polgármester elnökelete alatt az árlejtsést a város háza nagy tanácstermében, melyen mind értesültünk vidéki iparosok is pályáznak.

UJDONSÁGOK.

— **András napja.** A naptár szerint november 30-ikára eső András napja igen jelentékeny névnap a névnapjaink sorában, amennyiben ezen jelentős keresztnevről városunk több előkelősége neveztetik. Így szeretett főurunkat *Erdős* András plebánost lehet mondani társadalmunk minden rendű rangu képviselése köszöntötte. A A hivatalos testületek sorában ott láttuk a patronatust a honvédállomás tisztikarát a tanári, tanítói bírói testületeket, továbbá a városunkban létező többi erkölcsi testületek képviselőit, hol kötelező szíves magyaros vendégszeretettel való dus ellátásban volt része a gratulánsoknak. Ugyancsak a jóbarátok és tisztelők egész serege járt lapunk jelestollu főmunkatársánál *Avander* Andornál, *Vavrik* Endre volt h. polgármesternél, *Bathó* Eendre rendőrfőkapitánynál *Marossy* Endre kir. aljárásbírónál és *Takácsy* Endre ügyvédnél.

— **Advent.** Az adventi tanítások tegnap vették kezdetüket a főtemplomban. A tanítások minden szerdán és pénteken reggel 5 órakor tartanak. A művelt közönség figyelmét különösen felhívjuk a tanításokra, melyek az egész kat. hitvallást felölelik. A tanításokat *Erdős* András plebánost tartja s a nagy anyag több évre fog terjedni. Ez évi tanítás az ember rendeltetéséről, a hitről, a hitfóráisairól a szentírásról és a szentmagyományokról fog szólni, majd pedig az egész „hiszekegy”. — az apostoli hitvallás — fog részletesen magyaráztatni. Az első tanítást rengeteg számú hívő hallgatta meg tegnap. Alig volt egy talpalatnyi üres hely a tágas főtemplomban. Remélhetőleg a következő tanítások iránt is rendkívül nagy lesz az érdeklődés.

— **Költő tanfelügyelő.** A nagyfontosságú népevelési munkálkodás mellett vármegyénk jelesképességű tanfelügyelője poemák szerzésében is fárassza mindig ragyogó szellemességét. Hírül vettük ugyanis hogy *Eötvös Károly Lajos* költeményeit kötetbe gyűjtve legközelebb kiadja. A pompás kedves versek egy gyönyörű kiállítású könyvben fognak megjelenni, melynek ára az előfizetési felhívás szerint fűzve 3 és díszes kötésben 5 korona lesz. A verskötet e hó elején kerül ki a sajtó alól. Az előfizetéseket a szerzőhöz (Szolnok Verbőczy-étca 204) küldendők. Szíves készséggel ajánljuk olvasóink figyelmébe.

— **Gyászhir.** A keresztény katolikus hitélet terén érdemes úrnő földimadarványait tettük e hét elején örök nyugalomra, özv. *Pozsgai* Dezsőné szül. Szalay Mária a példás életű vallásos úrnő halt el rövid szenvedés után 56-ik életévében, kinek egész élete a vallásos jótékonyság láncolatát viselte. Korai halála által családján kívül veszteség érte a katolikus társadalmat, amelynek valóban fényes példaadója volt. Temetése mult hó 28-án ment végebe nagy részvét mellett, amidőn is mikor a gyászszeker az által istápoltt Szentkúti templom előtt elhaladt, itt tartották meg a templom főbejárataánál a liberát, mely alatt *Erdős* András plebánost tartott megható gyászbeszédet méltatva azon szenthely előtt a megboldogult érdemeit, hova életében sok sok adományával és remek kézimunkáival annyit örömmel és példás hitbuzgósággal áldozott. A megboldogult érdemes matróban *Pozsgay* József helybeli gyógyszerész szerető édesanyját gyászolja.

— **A zárdában ünnepeltek.** A helybeli érseki leánynevelő-intézet növendékei kedden délelőtt ünnepeltek meg *Erdős* András plebánost mint szeretett igazgatójuk névnapjának alkalmából, amidőn is az összes növendékek és az ovodalbeli kisdédek a női zárda emeleti dísztermében egybegyűlve, remek versekkel és szívhez szóló szonoklatokkal köszöntötték a kedves és jó igazgató tisztelendő atyát. Az ünnepelt a gyöngéd és figyelmes nővérek által rendezett meglepetésszerű ünnepeltetésért megmaghatottan mondott köszönetet és hogy a kicsi leányok lelket érintő emlékezés ténye méltó befejezést nyerjen, az igazgató ur gondoskodott szájízeltő edességekről és egy kis szünetről is.

— **Halálhír.** Tegnap délután temették Edeleányban Nagy Géza nyugalmazott edelényi plebánost. Munket jászokat annyiban érdekel, hogy a megboldogult hosszabb ideig Jákóhálmán kaplánkodott, hol közszeretében állott finom modora s tevékenysége miatt. Javakorában ragadta el a halál. Nyugodjék békében.

— **Tájékoztató.** Ma már mindenki tudja, hogy lakást, butorozott szobát, ingatlant egy a fővárosban mint vidéken venni, eladni, csak **Huszár Á.** hirdetési irodája útján lehet. Budapest V. ker. Zrínyi utca 1. Greshám-palota. Válaszbélyeg. Legmegbízhatóbb vállalat. Elsőrangú ajánlatok.

— **Arcképes igazolványok megújítása.** A tanítószab. többrendbeli kérdésüködsére tudathatjuk, hogy a Szent-István-Társulat igazgatósága, amint az igazolványi kérdéshez szükséges nyomtatványokat ingyenesen bocsátotta a katolikus tanítószab. rendelkezésére most a megújításhoz szükséges kérvényt is kinyomtatja és hasonlóképpen teljesen ingyen fogja minden egyes tanítónak kérésére megküldeni. A nyomtatott kérvény minden tekintetben teljes felvilágosítást és utbaigazítást ad az arcképes igazolványok megújítására vonatkozólag. Csak a nyomtatványok kérésekor határozottan jelöljék meg, milyen nyomtatványt kívánnak: az arcképes igazolványok első ízben való kéréséhez, vagy pedig a már meglévőnek megújításához szükségeset?

— **Hevenyfertőző kórok.** A városi tisztí főorvos havi jelentése szerint f. évi november havában igen győren fordult elő a gyermekek sorában hevenyfertőző betegség, mely körülmény annak igazolására szolgál, hogy az egészségügyi felügyelet és orvosi ellátás városunkban jól van teljesítve. E hóban hasihigymyában megbetegedett 2 gyermek és roncsoló toroklobban 1 gyermek. Október 16-tól e hó végéig hevenyfertőző betegség folytán egyetlen halálozás sem történt.

PÁRTOLJUK a kat. sajtóegyesületet!

Az egyesület célja a kat. napi sajtót és jóirányú irodalmat föllendíteni, versenyképessé tenni és a legszélesebb körben elterjeszteni. E végből szellemi és anyagi erőket mozgósít, a kat. társadalmat szervezi és egy **nagy sajtóalap** létesítésére törekszik.

Tagja lehet minden keresztény férfi és nő — a **rendes** tag felévenként legalább 1 K (vagyis egész évre 2 K) tagdíjat fizet. — **A jövővé** tagok sorába tartozik aki évenként legalább 10 koronával járul az egyesület céljaihoz. — **Alapító** tagként szerepel az, aki egyszerre (vagy részletekben 2 éven belül) legalább 200 koronát áldoz a gazdaságos célra. — **Disztag** címe illeti meg azt, aki legalább 1000 K összeget adományoz a sajtóalap javára.

Központi iroda:

Budapest,

Ferenciek-tere 7, V. lépcs. I. em.

Amerikai ::

fényképezőgép

hozzávaló teljes felszereléssel

eladó

özv. Godó Lászlónénál

Bérkocsis-utca 20.

Hemerka

okl. kántortanító és zenetanár bármifele hangszerezen való tanulásra órát ad. Egy óra 80 krajcár, ha több óra hetenkint, akkor olcsóbb. Lakik Beleznay főkántornál.

!! Köszén !!

A legjobb minőségű hazai és poroszországi salak és pormentes szalon szén, továbbá budapesti légszeszgyári, valamint poroszországi pirszén (coaksz) a bánya által előírt eredeti ár mellett alólrótnál megrendelhetők.

Pontos szállításért szavatosságot vállal:

HOFFER MIKSA

több hazai és poroszországi bánya képviselője.

JÁSZBERÉNYBEN.

Nyomdász- tanonc azonnal felvétetik.

„PFAFF“

varrógép villanyerőre!!!

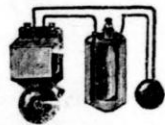
Legelső és legtartósabb a világon. Óránként 3 fillért fogyaszt óriási munkaképesség mellett. Többet dolgozik, mint 10 más fajta varrógép. Bebizonyított dolog és ami fő, minden fáradság nélkül.

Ajánlja

**zajtalan és
könnyűjárású**

Singer-Central-Bobbina karikahajós- balkaros varrógépeit házi s ipari célokra.

Sérvkötők, gummiárus, műszerek, különlegességek, szemüvegek és hőmérők

nagy választékban.

Elvállalja toronyórák felállítását és javítását, fali- és zsebórák, ékszerek, valamint mindennemű tárgyak javítását, továbbá

házi villanycsengők

felállítását és javítását.

Fali-, álló-, inga-, omega- és ütőzsebórák nagy raktára.

Nagy raktárt tart arany- és ezüstműekből, ékszerek-, evőeszközök- és

ezüst dísz tárgyakból

melyek ajándékoknak igen alkalmasak. Ugyszintén

üveg- és porcellánárak

nagyraktára.

Európa összes gyárainak varrógépeiből nagy raktárt tartok, s így a varrógépek legolcsóbban nálam szerzhetők be.

Műhimzés és applikáció munkákat ingyen tanítom.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesíttetnek

Pontos és szolid kiszolgálás.

Spekonya Lajos

PLATTA ANTAL UTODA

órák, ékszerész és mechanikus

Jászberény,

a Jászkerületi Népbank épületében.